

Wybrané úseky národního hospodářství České republiky v dubnu a květnu 2008

DUBEN

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v dubnu 2008 meziměsíčně vyšší o 7,1 %.

Meziroční index průmyslové produkce v dubnu 2008 byl 112,2 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů činil index 108,3 %. Duben 2008 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 2 pracovní dny více. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byl index 108,2 %. Vysoký meziroční růst průmyslové produkce následoval po jejím poklesu v březnu 2008 (o 1,9 %), přičemž oba měsíce byly v opačných směrech ovlivněny i kalendářními variacemi vč. přesunu velikonoce. V kumulaci za březen a duben činil meziroční index průmyslové produkce 104,8 %.

K růstu průmyslové produkce v dubnu 2008 nejvíce přispěla výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek k růstu průmyslu celkem 4,5 procentního bodu, růst o 21,2 %), výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 3,2 p. b., růst o 24,4 %), výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (příspěvek 1,4 p. b., růst o 11,5 %) a výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek 1,2 p.b., růst o 16,9 %). Průmyslová produkce poklesla pouze v odvětví výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -0,3 p.b., pokles o 3,9 %).

V dubnu 2008 se zvýšila produkce v hlavních průmyslových skupeních: výroba pro dlouhodobou spotřebu (o 34,3 %), pro investice (o 18,4 %), pro mezispotřebu (o 11,1 %) a výroba energií (o 2,8 %). Výroba pro krátkodobou spotřebu zůstala na úrovni dubna 2007.

Tržby z průmyslové činnosti ve stálých cenách (rok 2000) se meziročně zvýšily o 12,8 % (v běžných cenách o 10,9 %), po očištění od vlivu počtu pracovních dnů byly tržby vyšší o 8,6 % a po očištění od sezónních vlivů vzrostly tržby o 8,4 %. K růstu tržeb z průmyslové činnosti nejvíce přispěla výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek k růstu průmyslu celkem 4,7 procentního bodu, růst o 21,3 %), výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 3,5 p.b., růst o 23,5 %) a výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek 1,4 p.b., růst o 16,8 %). Tržby z průmyslové činnosti poklesly v odvětví výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -0,3 p.b., pokles o 4,3 %).

Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se zvýšily reálně o 15,7 %, v běžných cenách o 7,5 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků (v b.c.) činil 48,5 %.

Tržby z průmyslové činnosti podniků pod zahraniční kontrolou se reálně zvýšily o 14,5 % (v běžných cenách o 10,4 %). Jejich podíl na celkových tržbách (v b.c.) činil 59,5 %. Tržby z přímého vývozu u těchto podniků reálně vzrostly o 17,5 % (v b.c. o 9,2 %). Jejich podíl na celkových tržbách těchto podniků (v b.c.) činil 76,6 %.

Průměrný počet zaměstnaných osob v průmyslu se v dubnu 2008 meziročně zvýšil o 24,9 tis. osob (tj. o 2,1 %). Průměrný počet zaměstnaných osob vzrostl v odvětvích výroba pryžových a plastových výrobků (o 6,6 %), výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (o 5,6 %) a výroba dopravních prostředků a zařízení (o 5,4 %). Poklesl nejvíce ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody (o 7,5 %), ve výrobě usní a výrobků z usní (o 7,1 %) a ve výrobě textilií, textilních a oděvních výrobků (o 4,9 %).

Průměrná měsíční nominální mzda v dubnu 2008 byla 22 615 Kč a meziročně vzrostla o 10,5 %. Průměrná hodinová mzda byla 147,2 Kč a zvýšila se o 1,0 %. Produktivita práce v průmyslu vzrostla o 9,8 %, hodinová produktivita byla vyšší o 0,9 %.

Nové zakázky v průmyslových podnicích ve vybraných odvětvích uzavřené v dubnu 2008 dosáhly hodnoty 163,8 mld. Kč v b.c., z toho ze zahraničí 104,0 mld. Kč. Meziroční index nových zakázek celkem činil 106,5 %, z toho u nových zakázek ze zahraničí 104,0 %. Nové zakázky ze zahraničí nejvíce rostly v odvětvích: výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek 1,7 p.b., růst o 12,0 %), výroba základních kovů a hutních výrobků (příspěvek 1,7 p.b., růst o 22,8 %) a výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů (příspěvek 1,5 p.b., růst o 23,1 %). Nové zakázky ze zahraničí nejvíce poklesly v odvětvích výroba kancelářských strojů a počítačů (příspěvek -1,5 p.b., pokles o 33,0 %), výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (příspěvek -1,0 p.b., pokles o 14,2 %) a výroba motorových vozidel (příspěvek -0,2 p.b., pokles

o 0,6 %).

Stavebnictví

Celková stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v březnu **meziměsíčně** reálně o 0,1 % nižší.

Celková stavební produkce v dubnu **meziročně** vzrostla ve stálých cenách o 2,0 %, po vyloučení vlivu pracovních dní klesla o 0,8 % (v dubnu 2008 bylo o 2 pracovní dny více).

Podobně jako v předchozích měsících přispělo k růstu stavební produkce inženýrské stavitelství jak na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizacích, tak i na opravách a údržbě. Produkce pozemního stavitelství ve srovnání se stejným obdobím 2007 poklesla o 0,2 %.

Stavební práce podle dodavatelských smluv u podniků s 20 a více zaměstnanci meziročně vzrostly ve stálých cenách o 1,6 %. Stavební práce na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci se zvýšily o 1,3 % (příspěvek 1,2 procentního bodu), v tom pozemní stavitelství kleslo o 0,2 % (příspěvek -1,1 p.b.) a inženýrské stavitelství se zvýšilo o 4,4 % (příspěvek 1,3 p.b.). U stavebních prací v zahraničí byl nárůst o 3,0 % (příspěvek 0,1 p.b.). Zvýšení zaznamenaly opravy a údržba o 2,9 % (příspěvek 0,3 p.b.) a ostatní práce o 2,0 % (příspěvek 0,1 p.b.).

Počet zaměstnanců ve stavebních firmách, které měly 20 a více zaměstnanců, klesl o 0,5 %^{*)} proti dubnu roku 2007. Průměrná nominální měsíční mzda zaměstnanců byla 23 039 Kč a meziročně se zvýšila o 11,3 % (reálná mzda se zvýšila o 4,2 %). Průměrná hodinová mzda byla 143 Kč a proti stejnému období 2007 byla vyšší o 1,7 %. Produktivita práce na jednoho zaměstnance vzrostla o 2,0 % a na jednu odpracovanou hodinu se snížila o 6,8 %.

Stavební úřady v dubnu 2008 vydaly 10 362^{**)} stavebních povolení (v tom 5 943 pro nové stavby a 4 419 pro změny dokončených staveb). Počet stavebních povolení meziročně vzrostl o 16,2 %.

Orientační hodnota staveb povolených v dubnu 2008 byla 31,4 mld. Kč a ve srovnání se stejným obdobím 2007 klesla o 4,2 %. Novou výstavbou vzniknou stavby v hodnotě 23,2 mld. Kč (pokles o 5,4 %, příspěvek -4,1 p.b.). Změnou dokončených staveb vzniknou stavby v hodnotě 8,2 mld. Kč (pokles o 0,4 %, příspěvek -0,1 p.b.).

Orientační hodnota u nové výstavby ve srovnání se stejným obdobím 2007 vzrostla ve všech směrech výstavby, kromě poklesu u nebytových budov o 33,3 % (příspěvek -11,4 p.b.). Tento pokles byl způsoben zejména vysokou meziroční srovnávací základnou. U nových staveb pro životní prostředí vzrostla orientační hodnota stavebních povolení o 34,4 % (příspěvek 1,7 p.b.), u ostatních staveb o 31,7 % (příspěvek 4,6 p.b.) a u budov bytových o 4,8 % (příspěvek 1,0 p.b.). K celkovému poklesu orientační hodnoty u změn dokončených staveb přispěly stavby ostatní.

Stavební úřady povolily výstavbu 3 571 bytů, což bylo o 402 bytů více než v dubnu 2007 (nárůst o 12,7 %). Z toho novou výstavbou vznikne 3 027 bytů (o 294 bytů více) a změnou dokončených staveb 544 bytů (o 108 bytů více). Orientační hodnota nově povolených bytů v bytových domech byla 7,7 mld. Kč. Dále povolily výstavbu budov s podlahovou plochou 747,4 tis. m² (nárůst o 8,8 %), v tom u bytových budov vzrostla o 9,9 % (příspěvek 5,6 p.b.) a u nebytových budov se zvýšila o 7,4 % (příspěvek 3,2 p.b.). Průměrná podlahová plocha u nové bytové výstavby byla 131,9 m² s orientační hodnotou 18,1 tis. Kč za 1 m².

^{*)} Ukazatele o zaměstnanosti jsou sledovány u podniků s 20 a více zaměstnanci. V průměrném evidenčním počtu zaměstnanců nejsou zahrnuti zaměstnanci, které pro stavební podniky pracují přes agentury práce.

^{**)} Od 1. 1. 2007 platí nový zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který zejména v paragrafech 103 a 104 upravuje nově problematiku „vydávání stavebních povolení“. Tato nová úprava může ovlivnit absolutní hodnoty časových řad u nové výstavby a u změn dokončených staveb, zejména v počtu stavebních povolení a jejich orientační hodnoty u nebytových budov, staveb pro životní prostředí a ostatních staveb.

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě bez motoristického segmentu se v dubnu zvýšily meziměsíčně reálně o 0,7 %, meziročně o 2,0 %. Růst sezónně neočištěných tržeb o 3,5 % byl vyšší než průměrný růst od počátku roku. K růstu přispěl pouze prodej nepotravinářského zboží, prodej potravin i nadále klesal. V motoristickém segmentu sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně klesly o 0,4 %, meziročně vzrostly o 2,3 %, bez očištění se zvýšily o 6,8 %. Za ubytování a stravování sezónně očištěné tržby meziměsíčně vzrostly o 0,2 %, neočištěné tržby meziročně klesly o 1,1 %.

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě (OKEČ 52) v dubnu meziměsíčně reálně vzrostly o 0,7 %, v tom za potraviny o 1,1 %, za nepotravinářské zboží o 0,5 %. Meziměsíční růst trendové složky se oproti předchozím dvěma měsícům nepatrně zvýšil (únor 0,07 %, březen 0,05 %, duben 0,11 %) a dosáhl stejné úrovně jako v lednu 2008.

Meziročně po očištění o sezónní vlivy a pracovní dny (v dubnu 2008 bylo o dva pracovní dny více než ve stejném měsíci 2007, loni byly Velikonoce v dubnu, letos už v březnu) vzrostly tržby reálně o 2,0 %, po očištění pouze o pracovní dny o 2,1 %. **Sezónně neočištěné tržby** zaznamenaly po březnovém poklesu opět růst (o 3,5 %), který byl sice vyšší než průměrný růst od počátku roku, ale zaostal za průměrem za posledních 12 měsíců. K dubnovému růstu přispěl pouze prodej nepotravinářského zboží (o 6,9 %), tržby za potraviny klesly o 1,7 %.

Největší podíl na celkovém přírůstku tržeb měly specializované prodejny s ostatním nepotravinářským zbožím a specializované prodejny elektroniky, elektrických přístrojů, nábytku a dalšího zboží pro domácnost. Nejrychleji rostly opět tržby podílově málo významného maloobchodu provozovaného prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby. Po tři měsíce trvajícím poklesu se obnovil růst tržeb ve specializovaných prodejnách drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží.

Cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 103,6 %. Ve vývoji cen potravin se sice projevilo mírné zpomalení, přesto jejich růst byl ze všech komodit nejvyšší (8,2 %). Ceny nepotravinářského zboží vzrostly pouze v prodejnách drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží (o 3,8 %), v ostatních prodejnách klesly, stejně jako v zásilkovém obchodě (včetně prodeje přes internet).

V motoristickém segmentu (OKEČ 50) se sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně snížily o 0,4 % a meziročně vzrostly o 2,3 %. Neočištěné tržby se meziročně zvýšily o 6,8 %, v tom za prodej a opravy motorových vozidel o 7,4 % a za prodej pohonných hmot o 5,7 %.

V maloobchodě včetně motoristického segmentu (OKEČ 52 + 50) vzrostly sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně o 0,4 % a meziročně o 2,1 %. Sezónně neočištěné tržby se zvýšily meziročně o 4,6 %.

V ubytování a stravování (OKEČ 55) se sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně zvýšily o 0,2 %. Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 1,1 %. Výrazný pokles tržeb byl zaznamenán v ubytovacích zařízeních hotelového typu, kde se projevila meziroční úbytek hostů příjezdících do ČR na Velikonoce. Ve stravovacích zařízeních naopak tržby vzrostly o 2,2 %, zejména vlivem vysokého nárůstu tržeb v podnicích poskytujících veřejné stravování (o 10,8 %).

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů vzrostl v dubnu meziročně v běžných cenách vývoz o 12,6 % a dovoz o 11,1 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 8,3 mld. Kč, který byl meziročně o 3,4 mld. Kč vyšší. Příznivé saldo ovlivnil především růst přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 5,3 mld. Kč, zatímco negativně působilo nejvíce prohloubení deficitu v obchodě s minerálními palivy o 2,8 mld. Kč a chemickými výrobky o 2,1 mld. Kč.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění vývoz zvýšil o 1,4 % a dovoz o 9,3 %. Trendová složka klesla u vývozu o 0,8 %, u dovozu vzrostla o 0,4 %.

Meziročně se v běžných cenách zvýšil vývoz o 12,6 % a dovoz o 11,1 %. V důsledku posílení koruny vůči euru a zejména k dolaru rostl zahraniční obchod rychleji v přepočtu na eura (vývoz o 25,8 % a dovoz o 24,2 %) a na dolary (vývoz o 46,6 % a dovoz o 44,7 %) než v korunách.

Obchodní bilance skončila přebytkem 8,3 mld. Kč, který byl ve srovnání s dubnem 2007 o 3,4 mld. Kč vyšší. Se státy EU byla bilance aktivní 40,4 mld. Kč, se státy mimo EU pasivní 32,1 mld. Kč.

Bilance se vyvíjela příznivě v obchodě se stroji a dopravními prostředky, kde vzrostl přebytek o 5,3 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s polotovary a materiály o 1,5 mld. Kč a v obchodě s potravinami a živými zvířaty došlo ke snížení deficitu o 1,2 mld. Kč. Prohloubil se naopak deficit v obchodě s minerálními palivy o 2,8 mld. Kč a chemickými výrobky o 2,1 mld. Kč. Bilance obchodu s průmyslovým spotřebním zbožím, nápoji a tabákem a surovinami skončily zhruba na stejné úrovni jako v dubnu 2007.

Stroje a dopravní prostředky zaznamenaly celkový vzestup vývozu o 13,3 % (14,1 mld. Kč). Na přírůstku se nejvíce podílel růst vývozu silničních vozidel (o 4,4 mld. Kč), strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 3,0 mld. Kč) a elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 2,5 mld. Kč). Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků se zvýšil o 10,8 % (o 8,8 mld. Kč), z čehož nejvíce rostl dovoz silničních vozidel (o 2,8 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 2,1 mld. Kč) a telekomunikačních zařízení (o 1,8 mld. Kč). Bilanci strojů a dopravních prostředků pozitivně nejvíce ovlivnil přírůstek kladného salda u strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu o 2,0 mld. Kč a silničních vozidel o 1,6 mld. Kč.

Růst dovozu minerálních paliv o 29,9 % (o 4,5 mld. Kč) byl ovlivněn hlavně vyšším dovozem zemního plynu (hodnotově o 83,3 %, naturálně o 70,3 %). Dovoz ropy v hodnotovém vyjádření vzrostl o 2,7 %, v naturálním vyjádření se snížil o 16,8 %.

Z **teritoriálního hlediska** vzrostlo kladné saldo se státy EU o 10,3 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek zvýšil o 6,9 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Francií o 2,8 mld. Kč, Polskem o 1,9 mld. Kč, Slovenskem o 1,6 mld. Kč, Švédskem o 1,0 mld. Kč a Spojeným královstvím o 0,9 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu se Spojenými státy o 0,9 mld. Kč. Prohloubil se schodek obchodu s Čínou o 3,7 mld. Kč, Ruskem o 1,8 mld. Kč, Japonskem o 1,2 mld. Kč a Kazachstánem (o 0,6 mld. Kč). Přebytek klesl v obchodě se Srbskem o 0,9 mld. Kč a Německem o 0,6 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci zvýšil vývoz o 11,7 % a dovoz o 11,0 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 84,5 mld. Kč, což představuje zlepšení o 22,9 mld. Kč.

Příznivě se vyvíjela bilance obchodu se stroji a dopravními prostředky (růst přebytku o 33,9 mld. Kč), potravinami a živými zvířaty (pokles deficitu o 4,7 mld. Kč), surovinami (zvýšení aktiva o 4,5 mld. Kč), živočišnými tuky a oleji (snížení schodku o 1,2 mld. Kč), průmyslovým spotřebním zbožím (vzestup přebytku o 0,2 mld. Kč) a nápoji a tabákem (růst aktiva o 0,1 mld. Kč). Zhoršila se bilance obchodu s chemickými výrobky (prohloubení záporného salda o 13,3 mld. Kč), minerálními palivy (zvýšení deficitu o 5,1 mld. Kč) a polotovary a materiály (snížení aktiva o 3,5 mld. Kč).

Z **teritoriálního hlediska** byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 72,3 mld. Kč, zatímco se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 49,4 mld. Kč. Klesl deficit obchodu s Ruskem o 14,7 mld. Kč a přebytek se zvýšil v obchodě se Slovenskem o 16,1 mld. Kč, Francií o 15,5 mld. Kč, Spojeným královstvím o 10,5 mld. Kč, Itálií o 8,2 mld. Kč, Polskem o 7,9 mld. Kč a Rumunskem o 7,6 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Nizozemskem o 8,5 mld. Kč. Prohloubil se naopak schodek obchodu s Čínou o 48,6 mld. Kč, Japonskem o 16,5 mld. Kč, Thajskem o 7,5 mld. Kč, Koreou o 5,6 mld. Kč, Irskem o 5,0 mld. Kč a Spojenými státy o 4,7 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě s Maďarskem o 6,9 mld. Kč, Rakouskem o 5,9 mld. Kč a Německem o 3,4 mld. Kč.

V **lednu až dubnu** vzrostl vývoz o 7,4 % a dovoz o 8,2 %. Přebytek obchodní bilance 41,3 mld. Kč byl meziročně o 2,5 mld. Kč nižší.

KVĚTEN

Spotřebitelské ceny

Meziměsíční růst spotřebitelských cen o 0,5 % ovlivnilo zejména zvýšení cen pohonných hmot o 3,9 %. Cena motorové nafty se zvýšila o 5,8 % a dosáhla tak dosavadního historického maxima. Ceny benzínu Natural 95 byly nejvyšší od října 2005. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje vzrostly zejména ceny zeleniny vč. brambor o 8,0 %, ovoce o 1,0 %, chleba o 1,1 %, mouky o 3,1 %, rýže o 3,9 %, rostlinných tuků o 4,9 % a ceny přípravků pro dochucení jídel o 5,3 %. V oddíle zdraví vzrostly ceny lázeňských léčebných pobytů o 7,5 % a léčiv o 0,6 %.

Mírně snižující vliv na vývoj spotřebitelských cen měly ceny v oddíle rekreace a kultura v důsledku snížení cen audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat

o 1,5 %. Pokles cen v oddíle pošty a telekomunikace způsobily nižší ceny mobilních telefonů o 3,6 %. Z potravin byly nižší zejména ceny pečiva o 2,6 %, vajec o 3,2 %, sýrů o 2,5 % a másla o 2,6 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,5 % a ceny služeb o 0,3 %.

Vývoj spotřebitelských cen v květnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	0,7	Zdraví	1,8	0,6
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,3	Doprava	11,4	1,3
Odívání a obuv	5,2	0,2	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,3	Rekreace a kultura	9,9	-0,3
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	0,1	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,4
			Ostatní zboží a služby	6,3	0,0

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v květnu stejně jako v dubnu o 6,8 %. Zhruba stejné zůstaly i meziroční změny cenové hladiny ve většině oddílů spotřebního koše. Zrychlení cenového růstu nastalo hlavně v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, kde vzrostly ceny mouky o 54,7 % (v dubnu o 50,7 %), rýže o 28,5 % (v dubnu o 24,7 %), jogurtů o 9,9 % (v dubnu o 7,6 %). U cen zeleniny vč. brambor se zmínil meziroční pokles na 3,0 % ze 17,7 % v dubnu. Ke zpomalení cenového růstu došlo v oddíle alkoholické nápoje a tabák vlivem zmírnění růstu cen tabákových výrobků na 14,3 % (v dubnu 16,6 %) a alkoholických nápojů na 2,9 % (v dubnu 3,9 %).

Největší vliv na výši cenové hladiny měly i nadále ceny bydlení, kde vzrostly ceny zemního plynu o 18,4 %, elektřiny o 9,5 %, tepla a teplé vody o 11,4 %, tuhých paliv o 20,9 %. Vodné bylo vyšší o 8,3 % a stočné o 9,1 %. Čisté nájemné vzrostlo o 16,6 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 26,4 % a v bytech s tržním nájemným o 2,1 %. Ceny pohonných hmot vzrostly o 7,6 %, z toho ceny nafty o 18,2 % a benzinů o 5,0 % až 5,8 %.

Nižší než loni byly ceny odívání o 2,2 %, přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,6 %, automobilů o 2,0 %, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 11,2 %. Z potravin byly meziročně nižší hlavně ceny brambor o 37,9 %. V oddíle pošty a telekomunikace klesly ceny mobilních telefonů a ceny telefonických a telefaxových služeb vlivem komerčních slev mobilních operátorů.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 6,1 % a ceny služeb o 8,0 %.

Míra inflace (podíl průměrů bazických indexů – prosinec 2005 = 100 – za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců) byla v květnu 5,0 %, což je o 0,3 procentního bodu více než v dubnu 2008.

Výrobní ceny

Meziměsíčně v květnu vzrostly ceny zemědělských výrobců o 0,5 %, průmyslových výrobců o 1,0 %, stavebních prací o 0,4 % a tržních služeb o 0,1 %.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců vyšší o 28,2 %, průmyslových výrobců o 5,2 %, stavebních prací o 5,0 % a tržních služeb o 4,0 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** vzrostly v úhrnu o 0,5 %. Ceny rostlinných výrobků se zvýšily o 2,4 % v důsledku růstu cen obilovin o 2,1 %, ovoce a olejnin shodně o 2,3 % a chmele o 93,4 %. Klesly ceny brambor o 2,7 % a zeleniny o 20,2 %. Ceny živočišných výrobků se snížily o 2,2 %, klesly ceny vajec o 5,6 % a mléka o 5,8 %. Vyšší byly ceny skotu o 0,4 % a prasat o 4,2 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se meziměsíčně zvýšily o 1,0 % (v dubnu se ceny nezměnily). Nejvýrazněji vzrostly ceny v odvětví koksů a rafinérských ropných výrobků o 9,1 % (nejvyšší růst od června roku 2004) a ceny v odvětví základních kovů, hutních a kovodělných výrobků o 2,1 %. Naopak došlo k poklesu cen v odvětví potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků o 0,2 % (nižší

ceny tabákových a mlékárenských výrobků).

Ceny **stavebních prací** se zvýšily o 0,4 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví o 0,2 %.

Ceny tržních služeb v podnikatelské sféře vzrostly o 0,1 % v důsledku růstu cen podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 0,2 % (růst cen za služby v oblasti výpočetní techniky o 0,6 %).

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly vyšší o 28,2 % (v dubnu o 27,9 %). Ceny rostlinných výrobků vzrostly o 41,1 % zejména v důsledku vyšších cen obilovin o 57,7 %, olejnin o 71,9 % a chmele o 135,0 %. Dále se zvýšily ceny ovoce o 42,2 %. Ceny brambor byly nižší o 45,9 % a zeleniny o 0,9 %. Ceny živočišných výrobků byly vyšší o 12,6 %. Vzrostly ceny mléka o 17,6 %, drůbeže o 15,8 %, vajec o 14,2 % a prasat o 8,0 %. Ceny skotu byly nižší o 1,9 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se zvýšily o 5,2 % (v dubnu o 4,7 %). Nejvýznamnější vliv na úroveň cenové hladiny měly ceny koksu a rafinérských ropných výrobků nárůstem o 28,3 % a ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku růstem o 8,6 %. Stouply zejména ceny průmyslových krmiv o 35,8 %, mlékárenských výrobků o 10,4 % a ostatních potravinářských výrobků o 8,0 %. Ceny elektřiny, plynu a vody se zvýšily o 9,1 %. Meziročně klesly pouze ceny dopravních prostředků o 4,1 %, ceny pryžových a plastových výrobků o 2,8 %, ceny výrobků ze dřeva o 3,9 % a ceny textilních a oděvních výrobků o 0,5 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin se meziročně nejvíce zvýšily ceny energií o 15,1 % a zboží krátkodobé spotřeby o 4,2 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 5,0 % (v dubnu o 4,9 %), ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 2,6 % (v dubnu o 2,9 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 4,0 % (v dubnu o 4,3 %). Vzrostly ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 5,6 % (růst cen za reklamní služby o 10,4 %), dále v nákladní dopravě a skladování o 2,5 % a za služby pošt a telekomunikací o 2,2 %.

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti v květnu 2008 meziměsíčně poklesla o 0,2 % na 5,0 %. Meziročně byla nižší o 1,4 %. Úřady práce evidovaly celkem 151 344 volných pracovních míst.

K 31. 5. 2008 **míra registrované nezaměstnanosti činila 5,04 %**. Ze 14 krajů má vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti 7 krajů, a to Ústecký (9,47 %), Moravskoslezský (8,05 %), Karlovarský (6,39 %), Jihomoravský (5,74 %), Olomoucký (5,64 %), Liberecký (5,61 %) a Zlínský (5,06 %). Z jednotlivých okresů byla nejvyšší míra nezaměstnanosti v okrese Most (12,51 %), Karviná (11,98 %), Teplice (10,55 %), Ústí nad Labem (10,16 %), Děčín (9,70 %), Bruntál (8,85 %), Znojmo (8,69 %), Chomutov (8,60 %), a Jeseník (8,35 %). Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v okresech Praha-východ (1,48 %), Praha-západ (1,60 %) a Hlavní město Praha a Mladá Boleslav (1,96 %). **Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 6,43 % a mužů 3,99 %**. Ve všech okresech republiky byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

Úřady práce zaznamenaly v dubnu snížení **počtu nezaměstnaných** proti stavu z předchozího měsíce. Počet neumístěných uchazečů o zaměstnání dosáhl 302,5 tis. osob, což je o 13,6 tis. osob méně než ke konci předchozího měsíce. Meziročně poklesl počet uchazečů o zaměstnání o 80,1 tis. osob. K 31. 5. 2008 bylo registrováno 16,8 tis. nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je to o 2,4 tis. osob méně než v minulém měsíci a o 4,6 tis. osob méně než v květnu 2007. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 5,5 % (duben – 6,1 %, květen 2007 – 5,6 %). V průběhu května se na úřadech práce nově přihlásilo o zaměstnání 36,2 tis. osob. Je to o 6,4 tis. **nově evidovaných uchazečů** méně než v předchozím měsíci a o 2,0 tis. méně než v květnu 2007. Do nového zaměstnání v průběhu května 2008 nastoupilo 31,4 tis. osob (tj. o 11,2 tis. osob méně než v předchozím měsíci a o 5,1 tis. osob méně než v květnu 2007) a 18,4 tis. uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 31. 5. 2008 celkem 151,3 tis. **volných pracovních míst**. Je to o 923 míst méně než v předchozím měsíci a o 31,9 tis. míst více než v květnu 2007. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 2,0 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Děčín (12,9), Jeseník (11,6), Most (11,2) a Karviná (9,3). K 31. 5. 2008 evidovaly úřady práce 4,5 tis.

volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, na jedno volné pracovní místo připadalo 13,7 osob se zdravotním postižením.

V květnu 2008 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 96,1 tis. osob, což je 31,8 % celkového počtu osob vedených v evidenci (duben – 32,0 %, květen 2007 – 28,4 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2008 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 360/2007 Sb. ze dne 5. prosince 2007. Je koncipován jako schodkový. Stanovil roční příjmy ve výši 1 036,5 mld. Kč, roční výdaje ve výši 1 107,3 mld. Kč a schodek ve výši 70,8 mld. Kč. Proti pokladnímu plnění za rok 2007 rozpočet počítá s nárůstem příjmů o 10,6 mld. Kč, tj. o 1,0 %. Výdaje by měly vzrůst o 15 mld. Kč, tj. o 1,4 %. Rozpočtový schodek je ve srovnání se skutečností k 31. 12. 2007 (66,4 mld. Kč) o 4,4 mld. Kč vyšší. Nejvyšší část rozpočtových příjmů (387,0 mld. Kč) má plynout z pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení a politiku zaměstnanosti (z toho 321,3 mld. Kč z důchodového pojištění), dále z daní právnických a fyzických osob (208,1 mld. Kč) a z daní z přidané hodnoty (191,9 mld. Kč). Ve výdajích jsou nejvyšší částky předpokládány na čerpání sociálních dávek (394,0 mld. Kč, z toho na důchody 305,6 mld. Kč), na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci (98,5 mld. Kč) a na neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (123,9 mld. Kč).

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly k 31. květnu 2008 celkové příjmy státního rozpočtu výše 412,5 mld. Kč, celkové výdaje 450,8 mld. Kč a schodek hospodaření 38,3 mld. Kč (v květnu 2007 byl vykázán schodek 26,0 mld. Kč).

Celkové příjmy ve výši 412,5 mld. Kč představovaly 39,8 % schváleného rozpočtu (v květnu 2007 plněny také na 39,8 %) a proti stejnému období minulého roku tak byly vyšší o 34,3 mld. Kč, tj. o 9,1 %. Meziroční růst ovlivnily především nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery (růst o 16,5 mld. Kč, tj. o 33,4 %).

Celkové výdaje v objemu 450,8 mld. Kč čerpané ke konci května 2008 představují 40,7 % schváleného rozpočtu (v květnu 2007 to bylo 38,8 %), což znamená meziroční růst o 46,7 mld. Kč, tj. o 11,5 %. Meziroční růst ovlivnily především vyšší kapitálové výdaje.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu ke konci května 2008 vykázalo schodek ve výši 38,3 mld. Kč a je horší o 8,8 mld. Kč než by odpovídalo úrovni rozpočtované alikvoty (-23,6 mld. Kč). Proti stejnému období roku 2007 je to výsledek horší o 12,3 mld. Kč. Na relativně negativní výsledek hospodaření státního rozpočtu měly rozhodující vliv již zmíněné kapitálové výdaje.

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) se v květnu 2008 meziměsíčně snížilo o 2,4 bodu. Saldo podnikatelského indikátoru se snížilo o 2,3 bodu a saldo spotřebitelského indikátoru o 3,2 bodu. Ve srovnání s květnem 2007 je saldo souhrnného indikátoru důvěry o 5,1 bodu nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 6,1 bodu a důvěra spotřebitelů je nižší o 1,4 bodu.

V **průmyslu** se v květnu oproti dubnu zvýšilo hodnocení současné celkové ekonomické situace. Hodnocení celkové poptávky se v květnu nepatrně zhoršilo, hodnocení zahraniční poptávky se mírně zvýšilo. Zásoby se podle mínění respondentů snížily. Pro příští tři měsíce očekávají respondenti zpomalení výrobní činnosti i mírný pokles zaměstnanosti, celkově převládá očekávání neměnnosti. Očekávání celkové ekonomické situace jsou pro příští tři i šest měsíců nižší než v dubnu. Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu meziměsíčně snížilo o 2 body a je o 6,3 bodu nižší než v květnu 2007.

Ze šetření o **investiční činnosti** vyplývá, že letos by měly investice ve zpracovatelském průmyslu dosáhnout mírně vyšší úrovně než vloni (zhruba o 6,0 %). Půjde jak o obnovu a modernizaci původního zařízení a provozů, tak o rozšíření výrobních kapacit.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v květnu oproti minulému měsíci snížilo. Hodnocení současné celkové poptávky se nezměnilo. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají zrychlení stavební činnosti a udržení příznivého vývoje zaměstnanosti. Zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 9 měsíců. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou oproti dubnu mírně nižší, pro příštích šest měsíců jsou vyšší. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně nezměnilo a stále tak dosahuje třetí nejvyšší hodnoty v jeho historii. Je o 5,5 bodu vyšší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v květnu ve srovnání s dubnem snížilo příznivé hodnocení současné

ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců se mírně zvýšila. Zásoby se podle mínění respondentů v květnu snížily. Celkově se saldo indikátoru důvěry v květnu oproti dubnu snížilo o 1,7 bodu a je o 3,7 bodu nižší než v květnu 2007.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v květnu ve srovnání s dubnem snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se oproti dubnu také snížilo, její očekávání pro příští tři měsíce se nezměnilo. Očekávání ekonomické situace se pro období příštích tří měsíců mírně snížilo, pro období příštích šesti měsíců jsou vyšší než v dubnu. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci snížilo o 3 body a je o 8 bodů nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v květnu vyplynulo, že ve srovnání s dubnem očekávají pro příštích dvanáct měsíců zhoršení celkové ekonomické situace i své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v květnu oproti minulému měsíci snížil. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se snížil. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci snížil o 3,2 bodu a v meziročním srovnání je o 1,4 bodu nižší.

Metodické vysvětlivky:

Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20 % váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.